

Kas būtu, jeigu ryte
pabustumėte ir
rastumėte, tik tai už
ką vakar
padėkojote.

**Ačiū Dieve už
gyvenimo dovaną.**

**„Dovanai gavote,
dovanai ir duokite!“**

Mt 10,8

Koks yra dovanojimo tikslas?

Donorystė

**KOL LAUKI PENKTADIENIO,
KAŽKAS LAUKIA ŠIRDIES DONORO
LAUKIU.LT**

INFORMACINIAI RĖMĖJAI

Irenos
Matijošaitienės
FONDAS

Uždavinys

Dalindamiesi asmenine patirtimi, analizuodami video siužeta, Bažnyčios mokymą dirbdami porose ir grupėse, **įvardinsite 4-7 naujus faktus apie donorystę**

ir savarankiškai užrašysite 2-3 argumentus, **kodėl donorystė yra aukščiausia meilės išraiška kitam asmeniui.**

Vertinimas

- Gebėjimas įvardinti turimą patirtį (1-3 taškai)
  - Gebėjimas analizuoti šaltinius ir padaryti išvadas (1-5 taškai)
  - Gebėjimas įvardinti naujus faktus (1-5 taškai)
  - Aktyvumas, iniciatyvus, darbas poroje, grupėje (1-3 taškai).
-

Užduotis

- Ką žinau apie donorystę?
    - Ką noriu sužinoti apie donorystę?
  - Ką sužinojau (išmokau) apie donorystę?
-

Užduotis.

Teisingai įvardinkite sąvokas.

1.	Transplantacija	organas ar audinys, kuris persodinamas
2.	Donoras	žmogaus organų, skirtų naudoti žmogui, savanoriškas ir neatlygintinas davimas
3.	Recipientas	organų ar audinių persodinimas iš vieno žmogaus kitam žmogui.
4.	Donorystė	tai žmogus, kuriam reikalinga organo ar audinio transplantacija.
5.	Transplantatas	tai žmogus, kuris dovanoja savo audinius, ląsteles ar organus kitam žmogui.

Užduotis

Klausydami „Himno donorystei“ ir remdamiesi savo patirtimi įvardinkite persodinamus organus, audinius, ląsteles.

Atiduok mano regėjimą žmogui, kuris nė karto nematė
patekančios saulės, kūdikio veido ar moters meilės žvilgsnio.
Atiduok mano širdį tam, kurio širdis tebuvo nesibaigiančių
skausmų šaltinis...

Atiduok mano inkstus tam, kuris priklauso nuo mašinos,
padedančios jam išgyventi dar vieną savaitę.

Paimk mano kaulus, kiekvieną kūno raumenį, skaidulą, nervą
ir padėk žengti žingsnį suluošintam vaikui.

Jei reikia, paimk mano ląsteles ir išaugink jas taip, kad vieną dieną
nebylus berniukas sušuktų, išgirdęs plazdant šikšnosparnį,
o kurčia mergaitė išgirstų lietu, barbenantį į jos langą.

Atiduok mano nuodėmes velniui.

Atiduok mano sielą Dievui.

Jei kartais norėtum prisiminti mane, padaryk gerą darbą ar
tarki žodį žmogui, kuriam esi reikalingas.

Jei padarysi, ko tavęs prašau, aš gyvensiu amžinai.

PERSODINAMI ORGANAI

Inkstai

Širdis

Ragenos

Kasa

Plaučiai

Kepenys

Plonosios
žarnos

Kompleksai: širdies-
plaučių, inksto-kasos
(dažniausi)

**Kraujo ir kaulų čiulpų
donorystė – tik iš gyvų donorų**

**Organų donorystė – beveik tik
iš mirusių donorų**

**išskyrus inksto ir labai
retais atvejais kepenų
persodinimą**

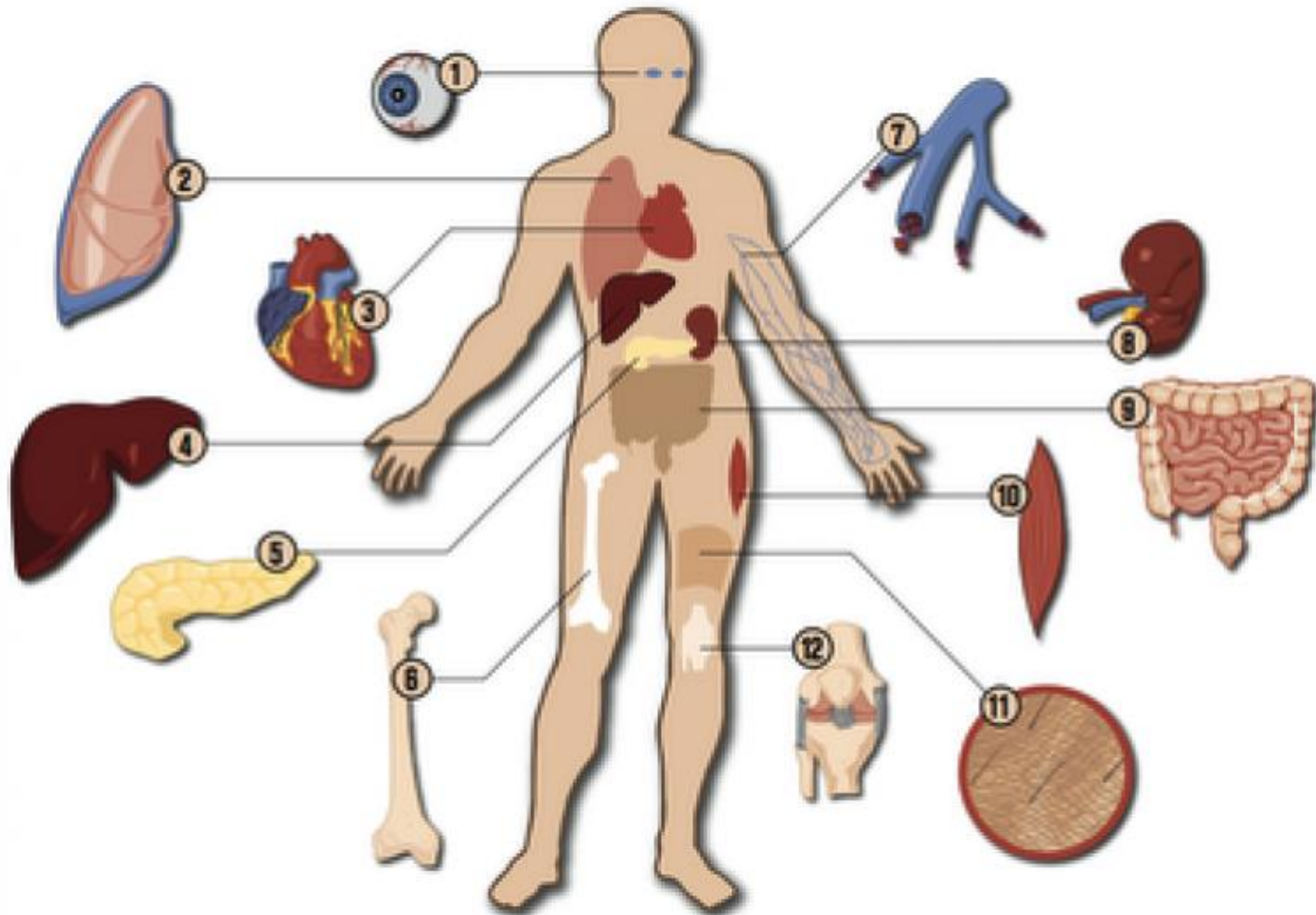

Vienas donoras, po mirties gali
isgelbėti daugiau nei
7 žmonių gyvybes.

Šiuolaikinės medicinos galimybės
leidžia sėkmingai transplantuoti
21 organą ar audinį.

Kokie organai negali tapti donorystės objektu?

Vertinimo kriterijai

- **Aiškumas** (analizė, išvados, apibendrinimas)
- **Įdomumas, naujumas**
- **Vaizdumas, išraiškingumas.**
- **Kalbėtojo laisvumas, taisyklinga kalba.**

Kokius naujus faktus sužinojote pranešimo metu?

Kiekvienas galime atsidurti– ir tarp
tų, kurie gali tapti donorais, ir tarp
tų, kuriems reikia donoro.

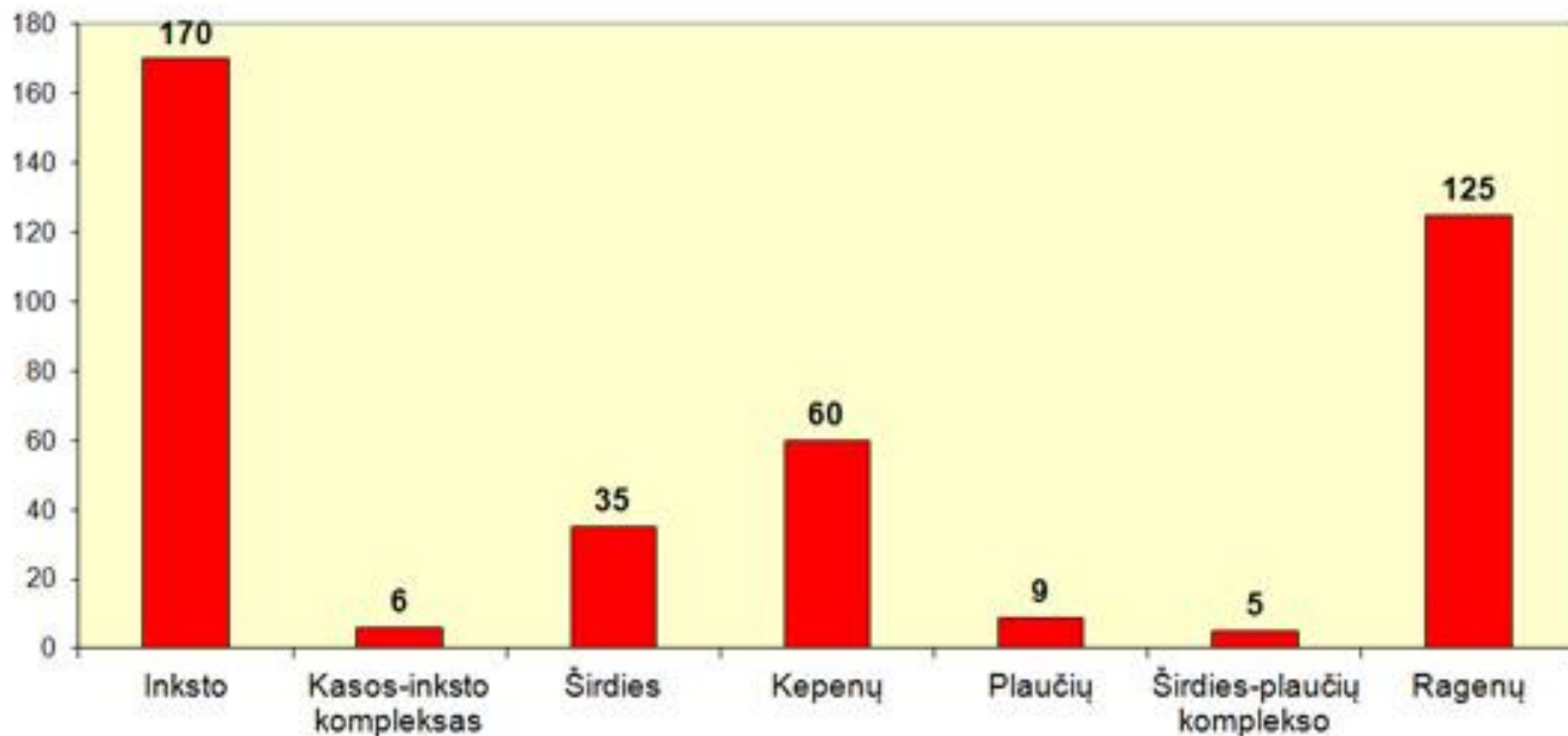

**Kodėl atsidurti tarp
laukiančiųjų
tikimybė didesnė?**

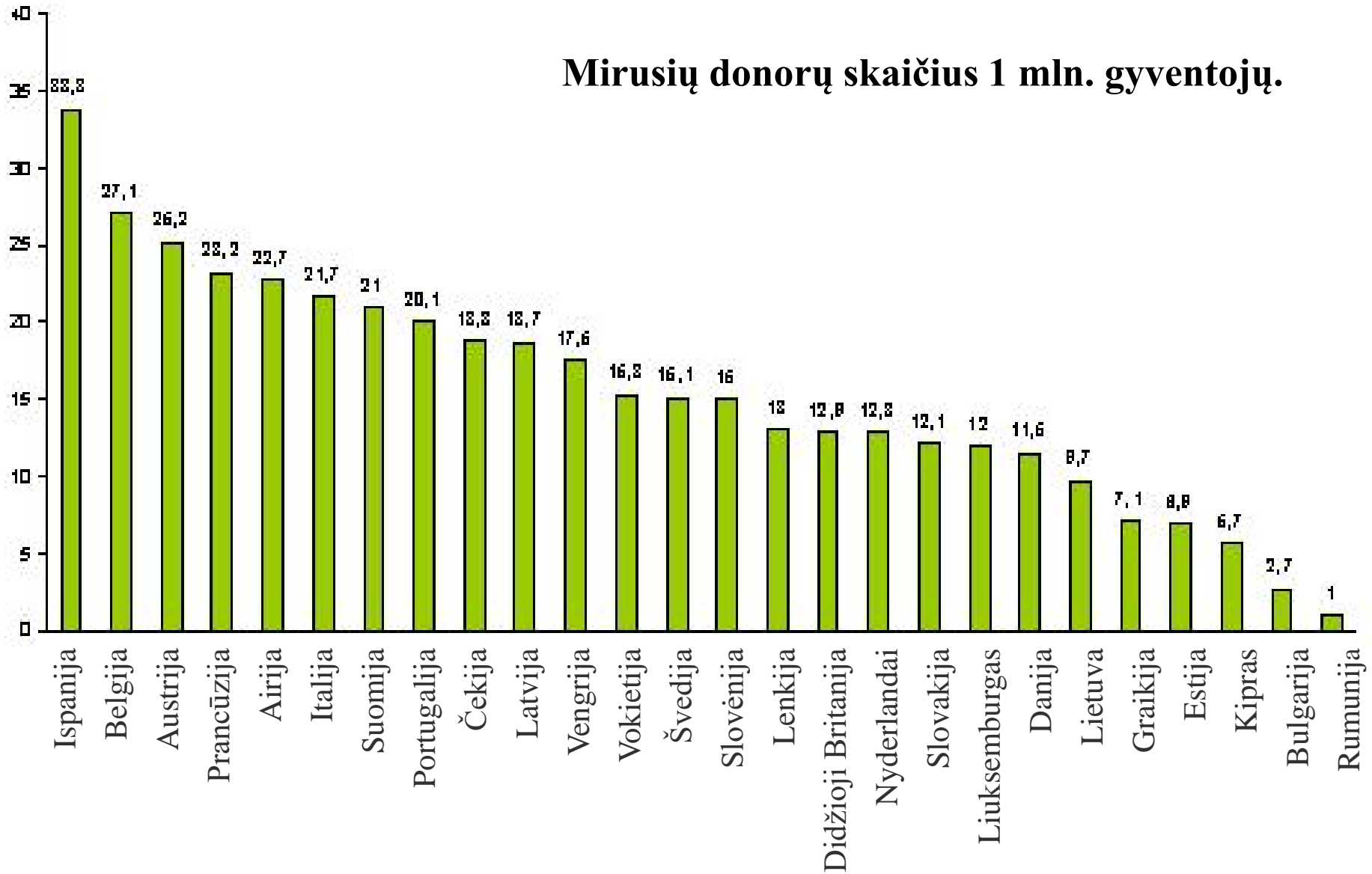

Laukia dovanos

Pacientai, laukiantys transplantacijos (2016-03-01)

Mirusių donorų skaičius 1 mln. gyventojų.

Nacionalinio transplantacijos biuro duomenys.
2006.

**Tai jos numeriukas eilėje, belaukiant
donoro organo...**

**Kiek Lietuvoje per metus
galėtų būti organų
donorų?**

TIK 60

Kodėl tiek mažai?

Donorais gali tapti tik tie, kuriuos smegenų mirtis ištinke prijungus prie aparatų, kurie palaiko gyvybines funkcijas: širdies, inkstų, kepenų darbą, kvėpavimą, kūno temperatūrą.

- **Po smegenų mirties labai greitai ištinka kitų organų mirtis (nekrozė)**
  - **Po smegenų mirties pradeda vystytis įvairios ligos – pvz. cukraligė.**
  - **Iš žuvusių (pvz. avarijoje) organai neimami.**
-

O kiek būna?

APIE 30

**2007 m. pirmą kartą
Lietuvoje buvo daugiau
nei 40 donorų.**

Užduotis.
Žiūrėdami video siužeta
įvardinkite

3-4 naujus aspektus
apie donorystę?

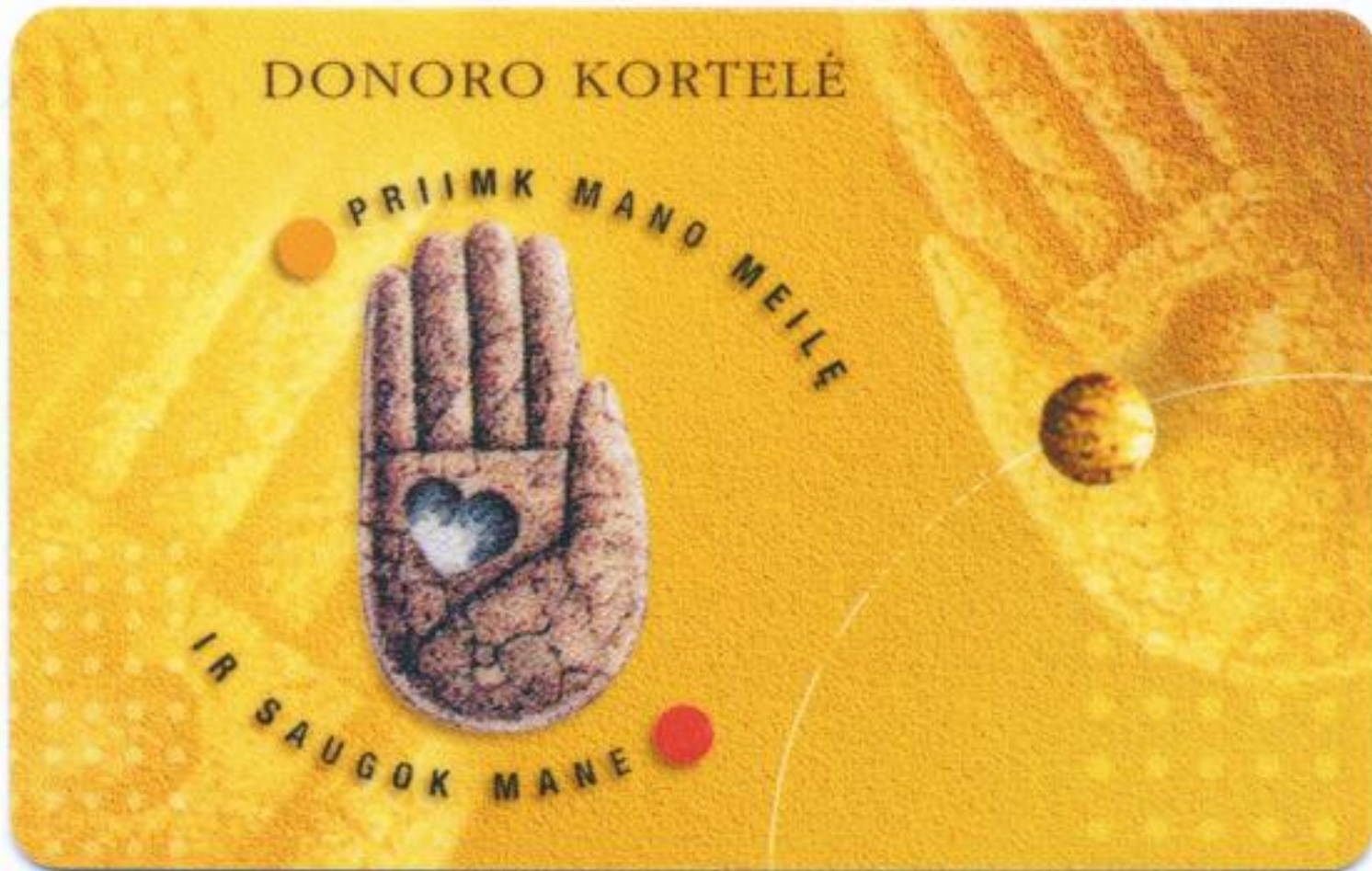

- Kodėl verta dovanoti?
  - Kaip pasikeičia gyvenimas sulaukus organo?
  - Ko reikia, kad žmogus būtų donoru?
  - **Koks mano sprendimas. Ar noriu, kad mano organai būtų panaudoti organų transplantacijai?**
-

Kodèl TAIP?

Kodèl NE?

Donoro kortelè

Užduotis.

Kodėl svarbu tapti
donoru?

**Dovanojimas ir
dėkojimas yra
krikščionių tikėjimo
centre.**

Užduotis

Kodėl donorystė yra
aukščiausia meilės išraiška
kitam asmeniui?

„Duokite, ir jums bus duota; saikas geras, prikimštas, sukratytas ir su kaupu bus atiduotas jums į užantį. Kokiū saiku seikite, tokiū **jums bus atseikėta“** Lk 6, 38

„Tad visa, ko norite, kad jums darytų žmonės, ir **jūs patys jiems darykite“**

Mt 7, 12

• Ką sužinojau
(išmokau)
apie donorystę?

www.donoras.lt

Uždavinys

Dalindamiesi asmenine patirtimi, analizuodami video siužeta, Bažnyčios mokymą dirbdami porose ir grupėse, **įvardinsite 4-7 naujus faktus apie donorystę**

ir savarankiškai užrašysite 2-3 argumentus, **kodėl donorystė yra aukščiausia meilės išraiška kitam asmeniui.**

Vertinimas

- Gebėjimas įvardinti turimą patirtį (1-3 taškai)
  - Gebėjimas analizuoti šaltinius ir padaryti išvadas (1-5 taškai)
  - Gebėjimas įvardinti naujus faktus (1-5)
  - Aktyvumas, iniciatyvus, darbas poroje, grupėje (1-3 taškai).
-

Įvardinkite grupės narius, kuriems tai sekėsi

Komunikavimo kompetencija

- Gebėjo diskutuoti, išklaudyti kitą. Gebėjo pagrįsti savo ir grupės nuomonę.

Mokymosi mokytis kompetencija

- Gebėjo planuoti veiklą ir laiką.

Asmeninė kompetencija

- Atsakingai atliko savo pareigas. Atlikdamas užduotis dirbo nuosekliai, kryptingai.
-

Darbo grupėje įsivertinimas

(parašyti 2-3 svarbiausius dalykus)

- Kuo prisidėjau prie grupės darbo?
  - Ko išmokau dirbdamas grupėje?
  - Ką kitą kartą daryčiau kitaip?
-

Refleksija

- Pamokoje sužinojau, kad ...
  - Buvo įdomu ...
  - Šią pamoką sekėsi ...
  - Įgytas žinias ir patirtį pritaikysiu...
-

**...žmogus atrado naują aukojimo būdą – atiduoti
savo kūną, kad gyventų kiti...**

...mes išmokome mylėti savo artimą kitaip...

**...galimybė atiduoti kažką savo artimajam, paaukoti
savo kūno dalį yra aukščiausia krikščioniškosios
meilės išraiška...**

(Jonas Paulius II).

Popiežiaus Jono Pauliaus II kraujo
relikvijoriai

**Pamoka parengta, remiantis
dr. R. Oželio seminaro medžiaga**

Dėl ko nustoja veikti organai.

- Įgimtos genetinės ligos
  - Infekcinės ligos
  - Įvairūs apsinuodijimai
  - Gripo komplikacijos ar peršalimas
  - Nelaimingi atsitikimai (pvz. sprogdinant fejerverkus „sudeginamos“ ragenos)
  - Inkstai dažnai nustoja funkcionuoti sergant cukriniu diabetu.
-